

LEGIONELLABACTERIE

Warmte ideaal voor legionella

Het is met warme dagen weer uitkijken geblazen voor de legionellabacterie. Jaarlijks raken enkele honderden Nederlanders ermee besmet.

Door Arend van Wijngaarden

GRONINGEN ■ Sinds de legionella-uitbraak op de Westfriese Flora in 1999 is de veteranenziekte bij de meeste Nederlanders wel bekend. Bijna tweehonderd mensen raakten be-

smet door het inademen van verneveld water dat bij warmte te lang had stilgestaan. Uiteindelijk verloren 32 mensen het leven.

In de jaren erna zijn douches van sporthallen, waterpartijen met fontein, zwembaden, sauna's en waterleidingen in openbare gebouwen op grote schaal aangepakt. De overheid besteedde de afgelopen tien jaar tussen de acht en tien miljard euro aan legionellabestrijding.

Toch komt veteranenziekte nog vaker voor dan vóór 1999. Jaarlijks gaan er enkele tientallen mensen aan dood en worden naar schatting zo'n vijf-honderd mensen besmet. Maar exacte cijfers zijn niet voorhanden, omdat de ziekte vaak wordt aangezien voor een longontsteking.

Volgens het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) zal legionella er altijd blijven. "De bacterie zit nu eenmaal in het water", zegt directeur Roel Coutinho. "Het regelmatig doorspoelen van leidingen met heet water voorkomt dat de bacterie zich vermenigvuldigt. Maar helemaal verdwijnen zal hij niet."

■ DOORSPOELEN

Het belangrijkste advies is op te passen met douchen als de waterleiding bij warm weer een aantal dagen heeft stil gestaan. Voor het douchen de leiding flink doorspoelen met koud of juist zeer heet water, is genoeg om de bacterie weg te krijgen.

Tussen 20 en 55 graden meeste bacteriën

Legionella is een bacterie die al duizenden jaren in ons oppervlaktewater voorkomt. Er zijn verschillende varianten, waarvan de legionella pneumophila de meest ziekteverwekkende is. Bij lage temperaturen overleeft hij in stille toestand. Tussen de 20 en 55 graden vermenigvuldigt de bacterie zich explosief, en wordt hij ook gevaarlijk

voor de mens. Mensen kunnen hem binnenkrijgen door waterdruppeltjes in te ademen, bijvoorbeeld bij het douchen. De verschijnselen zijn een stevige longinfectie, soms met diarree, spierpijn, buikpijn en verwardheid. Mits op tijd behandeld hoeft de ziekte niet dodelijk te zijn, maar de gevolgen kunnen wel blijvend zijn.

Jazzpianist ternauwernood ontsnapt aan dodelijke ziekte

Door Arend van Wijngaarden

NOORDBROEK ■ Jazzpianist Frans Wieringa (69) uit Noordbroek is zijn korte termijngeheugen bijna kwijt. En hij loopt nog steeds moeilijk. Verder heeft hij de legionella overleefd. Maar het was op het randje.

In de zomer van 2006 kwam Wieringa terug van een paar weken optreden in Finland. "Het was een hete zomer dus ik kwam helemaal bezweet van Schiphol thuis en ben meteen onder de douche gestapt." De volgende dag zakte hij in de supermarkt zomaar in elkaar. Hij werd overeind geholpen maar stortte even later thuis opnieuw in.

"Ik heb er nooit bij stilgestaan, maar alsjeblift, zet het groot in de krant. Als je een paar weken niet thuis bent geweest, laat dan eerst de kranen een halfuur lopen. Anders kan er legionella in zitten."

Frans Wieringa

Hoe erg dat is, daar kan Wieringa nu van meeprenen. Hij ging met de ambulance naar het UMCG en heeft daar eerst twee weken op de intensive care gelegen. Hij was compleet verlamd en kwam pas na weken weer goed bij kennis. "Ik

mag van geluk spreken dat ik meteen in het UMCG terecht kwam en ze er heel snel achter kwamen dat ik legionella had. Anders had ik hier niet meer gezeten."

Na een paar maanden in het ziekenhuis kon hij naar een verpleeghuis om te revalideren. En hij woont nu weer zelfstandig. Zijn buurvrouw kookt elke dag voor hem en hij heeft een ochtend in de week hulp in de huishouding. Maar hij redt zich nu aardig. "Alleen dat korte termijn-geheugen. Ik weet alles nog uit mijn vroege jeugd en over andere dingen van jaren geleden. Maar ik sta op om naar de keuken te lopen en ben daar meteen weer vergeten wat ik ook alweer ging doen."

Zijn huis ligt dan ook vol met briefjes, als geheugensteun. "Ik schrijf dingen meteen op als ik ze doe. Zonder die briefjes en mijn agenda kan ik niet meer leven."

Harry Muskee (met zonnebril) opent 'Cuby en Route' in een Citroën DS, oftewel Snoek.

Foto: DvhN/Corné Sparidaens

Met TomTom en co langs Cuby's blues

Grollo was zaterdag voor even het middelpunt van Drenthe. Blueslegende Harry Muskee opende er *Cuby en Route*.

Door Willem van Hamersvelt

GROLLOO ■ De maestro zelf stond er uiterlijk – lang haar, petje, donkere zonnebril – onbewogen bij. Maar Harry Muskee liet zich zaterdagmiddag met graagte vereeuwigen in zijn Grollo, dat voor even het middelpunt van Drenthe was.

Hier in Grolloo ligt een deel van zijn leven. Groeten uit Grollo. Hier staat een borstbeeld van de levende Drentse blueslegende. Daarom was hier de officiële opening van *Cuby en Route*, een aan de hand van TomTom en co te rijden route langs tal van plaatsen waar Cuby zijn sporen heeft achtergelaten. Kroegen, inderdaad. Maar ook de spoorlijn bij Hooghalen, achtergrond voor de foto's bij de cd-box *Blues Traveller*.

Ook in Drenthe staat de tijd niet stil en al helemaal niet in

Assen. Zodoende zijn veel sporen van Muskee gevallen onder de slopershamer. De ulo, café Jan Dekker aan de Gempte Singel, het ouderlijk huis aan de Lodewijk Napoleonstraat, zijn van de aardbodem verdwenen. Gebleven zijn café Hofsteenge in Grollo, café Perkaan in Wezup waar een stripteasemevrouw niet alleen voor een LP-hoesfoto zorgde, maar ook voor een rel die in 1969 tot ver over provinciegrenzen uitdijde en café 't Keerpunt in Spijkerboor. De stem van Muskee

loodst de gps-reiziger over de smalle weggetjes van Drenthe. Een begeleidend boekje verduidelijkt de achtergrond van Muskees sporen. De opening van de route ging zaterdag bepaald niet ongemerkt voorbij. Dat was vooral te danken aan het ontwrichtende optreden van dik zeventig Snoeken, klassieke schoonheden van huize Citroën. De auto's zetten het verkeer in Grollo langdurig vast en baarden later langs de route veel opzien. En applaus. Een van de initiatiefnemers

van *Cuby en Route*, Jan Roks, is ook meer dan actief in de Citroën ID/DS Club. Op zijn oproep stroomde Grollo zaterdagmiddag vol met de auto's die hun tijd zo ver vooruit waren. Stralend achter zijn zonnebril nam Muskee plaats in een fraaie cabrioletversie van zo'n godin, zoals de Fransen de auto noemen. "Ik heb zelf vroeger ook een DS gehad. Geweldige wagen, maar er ging wel heel veel stuk."

Cuby en Route kan worden gedownload op www.blustracksindrenthe.nl

Akkoord FNV en AAF over sociaal plan

EMMEN ■ FNV Bondgenoten en de directie van AAF hebben zaterdag een principeakkoord bereikt over een sociaal plan bij AAF in Emmen. De voor vandaag geplande staking gaat daarmee niet door. Dit meldt FNV Bondgenoten. Er zijn onder meer afspraken gemaakt over de hoogte van ontslagvergoedingen en trajecten om aan ander werk te komen. Ook zijn

de FNV en de directie het eens over een terugkeergarantie voor werknemers bij een eventuele toekomstige productie-groei bij AAF. De verwachting is dat de vakbondsleden zich in de week van 8 juni uit kunnen spreken over het principeakkoord. Bij luchtfilterproducent American Air Filter (AAF) uit Emmen verdwijnen zestig van de 210 banen. (DvhN)

Drie Ter Apelers gewond bij zwaar auto-ongeluk

TER APEL ■ Drie inwoners van Ter Apel zijn op de vroege zondagochtend gewond geraakt bij een zwaar verkeersongeval. Een 20-jarige en 18-jarige man en een 16-jarige jongen raakten op de Sellingerstraat in Ter Apel door nog onbekende oorzaken met een personenauto van de weg. Het voertuig botste frontaal tegen een boom en brak in stukken. De inzitten-

den werden uit de auto geslingerd. Toen agenten zondagochtend ter plekke kwamen, lagen twee slachtoffers in de sloot, de derde lag op het fietspad. De 16-jarige heeft zwaar letsel aan beide benen en ligt in het UMCG in Groningen. De andere gewonden zijn overgebracht naar ziekenhuizen in Emmen en Stadskanaal. (DvhN)

Woningoverval in Valthermond

VALTHERMOND ■ Een aantal onbekende mannen heeft in de nacht van zondag op maandag een overval gepleegd in een woning aan de Kavelingen in Valthermond.

De mannen drongen de woning binnen, mishandelden de mannelijke bewoner en namen een geldbedrag mee. In het huis waren ten tijde van de overval een man, een vrouw en een kind aanwezig. (DvhN)

VANDAAG 02/06

Johan Cruijff overhandigt het eerste exemplaar van het boek *De Middenstip* aan prinses Máxima.

Tijdens de Nacht van het Spannende Boek wordt bekendgemaakt wie de Gouden Strop krijgt voor het beste Nederlandstalige spannende boek.

In en rond de Magnuskerk in Anloo begint het meerdaagse Veldnamenfestival, een evenement met aandacht voor de soms verdwenen namen van akkers, weilanden en andere percelen in Drenthe.

Advertentie

Ombudsman: Bellingwedde moet in actie komen

◀ VERVOLG VAN PAGINA 1

Door Arnoud Bodde

DE LENTHE ■ De gemeente Bellingwedde heeft de afgelopen jaren onvoldoende gedaan om de muizenplaag in en rond de woningen van André Geenhuizen en zijn burens Peter Kor en Janneke ter Haar te bestrijden. Dat concludeert de Nationale ombudsman.

Die vindt dat de gemeente de bestrijding van de plaag eigenlijk moet hervatten. En burgemeester en wethouders moeten volgens de ombudsman een onderbouwd besluit nemen of er actie moet worden ondernomen tegen het failliet verklaarde Groen Invest Nederland BV. In de robinia-bossen van Groen Invest lijken de muizen zich aan de lopende band en onbedreigd voort te planten, zeker nu er niets meer aan onderhoud wordt gedaan. Geenhuizen voelt zich door het afgeronde onderzoek van de ombudsman gesteund. Steun krijgt hij ook van Tweede Kamerlid Lutz Jacobi (PvdA). Zij sprak vorig jaar met burgemeester Erik Triemstra en (voormalig) wethouder Melke Wachmeester over de muizenkwestie. "Daarbij zei Wachmeester inderdaad dat Geenhuizen een overeenkomst had met Groen Invest en dat er niets aan de situatie was te doen", zegt Jacobi. "Maar dat document blijkt nu dus vals te zijn. Dat is een heel

Geenhuizen wordt geplaagd door muizen. Foto: DvhN/Kees van de Ven

rare situatie, waar ik strafrechtelijk natuurlijk niks mee kan. Maar ik steun Geenhuizen moerel."

Wachtmeester blijft stellig: "Ik ben er getuige van geweest."

'Als je het mij vraagt leeft hij in een fantasiewereld'

Op het gemeentehuis. Op mijn kantoor. Geenhuizen en iemand van Groen Invest hebben het ondertekend. Nee, niet een oud-medewerker. Het was iemand van de directie. Onder het document staat echter de naam van deze oud-medewerker.

"Wij konden niks voor Geenhuizen doen", vervolgt Wacht-

meester. "Hij is er zelf mee akkoord gegaan dat de bossen dichter bij zijn perceel kwamen dan de 15 meter die wij als gemeente aanhielden. Maar als je het mij vraagt leeft André in een fantasiewereld. Die muizen van hem vreten alles op behalve de juridische stukken. Typisch dat ze die laten liggen. Voor hem als persoon vind ik het echt heel vervelend. Maar dat robinia-bos is geen logische verklaring voor de muizenplaag."

Burgemeester Triemstra nam het dossier Muizenman over na het afreden van Wachmeester. Op het rapport van de ombudsman wil Triemstra nog niet reageren.

Directeur van Groen Invest, Frans van der Heijden, was onbereikbaar voor commentaar.

SLIPS 3+1 GRATIS sloggi

1 V/m 30 juni 09 of zolang de voorraad strekt

Advertentie

Makkelijk van je dure internetcontract af!

Met de Directe Overstaphulp

- Het Net zegt je huidige contract op
- Je zit geen dag zonder internet

Internet vanaf 9.95 p/mnd

Gewoon. Het Net

hetnet.nl • 0900-1990

Overstaphulp is afhankelijk van de looptijd van uw huidige contract. U kunt gebruik maken van de overstaphulp als u nu internet heeft bij Ziggo, UPC, Tele2 of Online.